

Lakialoite laiksi tuloverolain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kommandiittiyhtiöiden verotusta koskevaan tuloverolain 16 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan pääomasijoitustoimintaa harjoittavasta kommandiittiyhtiöstä saatu tulo-osuus olisi veronalaista silloin, kun sama tulo olisi suoraan saatuna veronalaista.

Aloitteella pyritään korjaamaan lakitekhninen virhe, jonka seurauksena suomalaiset yleishyödylliset yhteisöt eivät pysty sijoittamaan suomalaisiin kommandiittiyhtiömuotoisiin rahastoihin veroneutraalisti, mikä heikentää niiden mahdollisuutta rahoittaa suomalaisten yritysten kasvua. Ehdotus saattaisi kommandiittiyhtiömuotoisten rahastojen verotuksen neutraaliksi muiden sijoitusmuotojen ja ulkomaisten vastaavien rahastojen kanssa.

PERUSTELUT

Suomalaiset yleishyödylliset yhteisöt eivät voi sijoittaa suomalaisiin pääomarahastoihin veroneutraalisti vanhan lainsäädäntötekhnisen virheen vuoksi. Pääomasijoitusrahastot ovat kommandiittiyhtiömuotoisia. Yleishyödyllisten yhteisöjen verotus niiden sijoittaessa kommandiittiyhtiömuotoiseen rahastoon perustuu nyt virheellisesti ja muusta sijoitustoiminnasta poiketen tämän aktiivisen elinkeinotoimintaa harjoittavan kommandiittiyhtiön verostatukseen, eikä yleishyödyllisen voittoa tavoittelemattoman sijoittajan omaan passiiviseen verostatukseen.

Vastaavat sijoitukset muihin sijoitusrahastoihin sekä listattuihin ja listaamattomiin yhtiöihin voidaan tehdä veroneutraalisti, mutta kommandiittiyhtiömuotoisiin rahastoihin sijoitettaessa peritään sijoituksen tuotosta 20 prosentin elinkeinotulovero. Siten yleishyödyllisen yhteisön sijoittaessa suoraan listaamattomaan yhtiöön on sijoitus veroneutraali, mutta jos sijoitus samaan yhtiöön tehdään pääomasijoitusrahaston kautta, peritään sijoituksesta vero. Tämä muodostaa merkittävän esteen suomalaisten yleishyödyllisten yhteisöjen mahdollisuudelle osallistua suomalaisten yritysten kasvun rahoittamiseen.

Yksinkertaisella ja helposti toteutettavalla säädösmuutoksella voitaisiin saada liikenteeseen satoja miljoonia uutta osaavaa kasvurahaa suomalaisille kasvuyhtiöille ja huomattavat seurannaisvaikutukset.

Sijoittamisesta syntyy kaksinkertainen hyöty. Ensin yleishyödyllisten yhteisöjen pääomia sijoitetaan pääomasijoitusrahastojen kautta kotimaiseen kasvuun ja lisätään työpaikkoja ja valtion verotuloja.

Ehdotus ei vähennä valtion verotuloja, koska tällä hetkellä pääomat on taloudellisesti kannattavampaa sijoittaa ulkomaille, mikä ei lisää verotuloja Suomessa. Lakimuutos voisi sen sijaan lisätä verotuloja yritysten kasvun ja työllistämisen kautta. Pääomasijoittajat ry:n ja PwC vaikuttavuustutkimuksen mukaan pääomasijoittajien kohdeyritykset kasvavat muita saman toimialan ja kokoluokan yrityksiä kahdeksan kertaa nopeammin liikevaihdolla mitattuna ja jopa kaksikymmentä kertaa nopeammin henkilöstön määrällä mitattuna.

Lakimuutos olisi myös omiaan parantamaan rahoitusekosysteemin kilpailukykyä Ala-Pietilän raportissa Kestävä talouskasvu ja hyvinvointimme tulevaisuus (Työ- ja elinkeinoministeriö 24.02.2021) todetulla tavalla ja markkinoille saataisiin lisää kotimaista osaavaa pääomaa rahoittamaan ja auttamaan startup- ja kasvuyrityksiä kasvusuunnitelmien toteutuksessa ja uusien korkean tuottavuuden työpaikkojen luomisessa.

Lakimuutos olisi yksinkertainen ja nopea toteuttaa eikä se vaadi laaja-alaisen säädösmuutostyön tekemistä – asiaa on valmisteltu jo pitkälle. Muutos on Suomen verojärjestelmän logiikan mukainen eikä siinä synny verojärjestelmälle vieraita rakenteita tai käsitteitä. Ehdotus on myös EU-säätelyn mukainen eikä ehdotukseen liity valtiontukiongelmia. Vastaava säädösmuutos toteutettiin ulkomaisten sijoittajien osalta vuosina 2005 (HE 64/2005 vp) ja 2019 (HE 306/2018 vp). Lakiteknisesti kyse on samanlaisen yksinkertaisen säännöksen toteuttamisesta siten, että se koskee myös kotimaisia sijoittajia. Lakimuutoksen perustelut vastaavat myös aiemman lakimuutoksen perusteluita. Ongelman korjaamiseksi on siten tehty jo toimiva ratkaisu, mikä pitäisi ulottaa koskemaan myös kotimaisia sijoittajia pääomien kanavoimiseksi Suomeen eikä ulkomaille.

Esteiden ja rajoitusten poistaminen yksityiseltä pääoman sijoittamiselta on valtion näkökulmasta myös halvin tapa lisätä yritysten kasvurahoitusta ja samalla edistää pääomasijoitusmarkkinan kehittymistä. On Suomen etu, että saamme hyödynnettyä kotimaisten sijoittajien pääomat suomalaisten yritysten kasvun vahdittamisessa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,
että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki
tuloverolain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään tuloverolain (1535 /1992) 16 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1535/1992, uusi 5
momentti seuraavasti:

2 luku

Eräät verovelvollisuutta koskevat yleiset säännökset

16 §

Elinkeinoyhtymän ja sen osakkaan verotus

”Poiketen siitä, mitä edellä säädetään, yksinomaan pääomasijoitustoimintaa harjoittavan kommandiittiyhtiömuotoisen vaihtoehtorahaston äänettömän yhtiömiehen osuutta vastaava osa tällaisen kommandiittiyhtiön saamasta tulosta on veronalaista tuloa vain siltä osin kuin tulo olisi verovelvollisen suoraan saamana ollut veronalaista. Jos osakkaan veronalainen tulo ylittää kyseisen osakkaan osuuden yhtymän tuloon, ylittävä osa luetaan veronalaiseksi tuloksi kymmenenä seuraavana verovuotena sitä mukaa kuin tulo-osuutta kertyy.”

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 18.10.2023

Aura Salla kok